

Ornontowice na dawnej pocztówce, część 1

Kunstanstalt Karl Schwidernoch Wien II Pillensdorf 4.

Historia karty pocztowej rozpoczyna się w 1865 roku, kiedy to ówczesny poczmistrz Berlina **Heinrich Stephan** zaproponował na **Niemieckiej Konferencji Pocztowej** wprowadzenie specjalnego kartonika jako nowej, tańszej i prostszej formy korespondencji. Kraje niemieckie odrzuciły jednak ten pomysł, ale doczekał się on realizacji cztery lata później, tyle że na terenie **Cesarstwa Austro-Węgierskiego**, gdzie karty korespondencyjne pojawiły się w obiegu, choć nie miały jeszcze wówczas żadnego obrazka. Pierwsza ilustrowana karta pocztowa wysłana została 16 lipca 1870 roku, a gdy zaczęto umieszczać na nich ryciny lub fotografie, przyjęła się nazwa **widokówka**. Poniżej publikujemy przypuszczalnie najstarszą pocztówkę z widokami **Ornontowic** z przełomu XIX/XX wieku,

wysłaną w 1901 roku, a uwieczniającą znaczące wówczas budynki naszej miejscowości.

Pocztówka została wykonana w technice litograficznej i przedstawia kolejno: (1) – nowy kościół (wtedy miał dopiero 7 lat!), (2) – zachodnią stronę pałacu **Hegenscheidtów** (dopiero co wybudowanego), (3) – nieistniejący już dziś budynek szkoły (*Schule*) z 1819 roku, wyburzony ostatecznie w 2014 roku, (4 i 5) – gospody (*Gasthaus I i II*), należące wówczas do rodziny **Szydlowskich**. Obecny stan tychże budynków przedstawiono na fotografiach poniżej. W jednym z nich (4) aktualnie funkcjonuje apteka, a w drugim (5) była kiedyś gospoda, sklep oraz poczta. W latach 30. XX wieku budynek (5) został odkupiony przez gminę

i po dobudowaniu piętra umieszczono tam biura oraz mieszkania dla nauczycieli. Część zabudowań gminnych uległa spaleni w trakcie przechodzenia frontu II wojny światowej w styczniu 1945 roku. Po wojnie urzędowała tu od 1955 roku **Gromadzka Rada Narodowa**, następnie urząd gminy (do 1977), później komitet partii (1977–1990) i ponownie urząd gminy (1991–2001). Dziś jest siedzibą **ARTerii Centrum Kultury i Promocji**. Ostatnie zdjęcie (6) przedstawia miejsce po nieistniejącej już gospodzie **Pawła Gregorczyka**, zwanej potocznie **Karasol**, na skrzyżowaniu dzisiejszych ulic: **Bujakowskiej** i **Orzeskiej**, spalonej we wrześniu 1939 roku.

Pocztówka ze zbiorów Kamila Grzywoka
Ireneusz Kubicki
Towarzystwo Miłośników
Ornontowic

